

Aan de VVD-raadsfractie, ter
attentie van mevrouw Y. Bijenhof

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Bezoekadres:
Haven Zuidzijde 30
7607 EW Almelo

telefoon: **(0546) 54 11 11**
e-mail: **gemeente@almelo.nl**
internet: **www.almelo.nl**

Uw brief
6 september
2019

Uw kenmerk

Ons kenmerk
UIT - 1989513

Datum
8 oktober 2019

Bijlage(n)

Doorkiesnummer
0546-54 11 11

Behandeld door
S. Beltman

Zaaknummer
DCS - 1966100

Onderwerp

Schriftelijke vragen in het kader van werkgelegenheid/participatie

Geachte mevrouw Bijenhof,

Op 6 september 2019 heeft u ons in een brief vragen gesteld over werkgelegenheid en participatie in relatie tot het bestand aan bijstandsgerechtigden. In deze brief geven we antwoord op uw vragen. Wij hebben de inhoud van uw brief cursief weergegeven en onze antwoorden op uw vragen zijn daartussen recht gedrukt opgenomen.

“UWV: Werkgevers kunnen geen mensen vinden voor helft van vacatures” kopt NU.nl op vrijdag 6 september.

*Deze tendens is al langer gaande, maar wat er voor ons als VVD-fractie uitspringt is de volgende zin in het artikel: **Het UWV zegt het opvallend te vinden dat er steeds minder mensen te vinden zijn voor beroepen waar geen opleiding voor nodig is.***

De VVD-fractie is van mening dat bijstandsgerechtigden zo veel als mogelijk actief moeten zijn. Iets doen voor je uitkering activeert mensen, zorgt voor sociale contacten en een gezondere leefstijl en vergroot de kans op werk.

In het kader hiervan heeft de VVD-fractie 7 februari jl. vragen gesteld over werkgelegenheid/participatie.

Op 5 maart heeft u als college antwoord gegeven op onze vragen waarin de nodige ambities verwoord zijn t.a.v. uitstroom richting werk, welke stappen u gaat ondernemen om deze groep weer aan het werk te krijgen en wat u gaat doen om de mismatch op de arbeidsmarkt te voorkomen.

1. Kunt u een half jaar na dato aangeven wat de huidige stand van zaken is (cijfers v.w.b.t. de huidige bijstandspopulatie) en wat er al gerealiseerd is aan uitstroom richting werk?

Eind februari 2019 was er sprake van 2708 uitkeringen, in september 2019 is dit gedaald tot 2657 uitkeringen. Het bestand met uitkeringen is dynamisch. De oorzaken van instroom zijn divers zoals: werkloos worden, verhuizing of het verbreken van een relatie. Hetzelfde geldt voor de redenen van uitstroom: zoals werkaanvaarding, verhuizing of het bereiken van de AOW gerechtigde leeftijd. Voor de maanden maart tot en met augustus 2019 zijn de (voorlopige) cijfers uitstroom naar werk als volgt:

Uitstroom naar werk	Aantal
Maart	15
April	11
Mei	13
Juni	8
Juli	4
Augustus	3

Hierbij moet worden opgemerkt dat vooral de cijfers over de maanden juni tot en met augustus nog niet zeker zijn omdat een aantal uitkeringsdossiers nog niet is afgesloten. Dit in verband met nog niet afgeronde beëindigingsonderzoeken, waarbij bijvoorbeeld speelt dat men mogelijk kan kunnen terugkeren in de uitkering vanwege een proefperiode bij een werkgever. Ook moet worden bedacht dat deeltijdwerk niet in deze cijfers is verdisconteerd, terwijl in veel gevallen uitstroom uit de uitkering begint met deeltijdwerk aanvaarden.

In de door het college vastgestelde Uitvoeringsregeling Participatiewet staat dat het maximaal aantal uren tegenprestatie wordt verhoogd. Uiteraard wordt individueel (lees: maatwerk) naar vermogen deze tegenprestatie toegepast.

De Uitvoeringsregeling Participatiewet houdt in dat er qua beleid scherper aan de wind wordt gezeild. Een uitkering is niet alleen het hebben van rechten, maar er zijn ook plichten aan verbonden.

2. Kan het college aangeven hoe de naleving van plichten van de kant van de bijstandsontvanger worden gecontroleerd? Indien deze niet worden nageleefd, heeft dit dan geleid tot maatregelen vanuit de gemeente? Zo ja, welke maatregelen heeft de gemeente getroffen? En is het treffen van deze maatregelen de afgelopen 3 jaar meer of minder geworden?

Op het Werkplein wordt naast het begeleiden van de uitkeringsgerechtigden naar werk, trajecten naar werk en/of activering, nadrukkelijk ingezet op handhaving en preventie. Een zeer groot aantal bijstandsgerechtigden is en wordt opgeroepen voor onder andere groepsbijeenkomsten. Bij no-shows wordt dan een huisbezoek afgelegd. Een aantal van deze huisbezoeken leidt tot extra zorg/hulp in het gezin. Ook zijn er bezoeken die leiden tot beëindiging van de uitkering, een maatregel of tot gebruikmaking van een herkansing.

Werkzoekenden moeten zich actief inzetten voor het verkrijgen van werk. Dat doen zij door bijvoorbeeld een opleiding te volgen, te solliciteren, door de Nederlandse taal te leren en ook door te verschijnen op afspraken. Daar waar een werkzoekende niet kan of niet wil/likt te willen, wordt onderzocht wat de oorzaak is. In situaties waarin uitkeringsgerechtigden echt niet willen bijdragen aan hun re-integratie volgt een verlaging van de uitkering. Wanneer men noodzakelijke informatie niet, niet tijdig of foutief verstrekt, dan wordt een boete opgelegd.

In de afgelopen 3 jaar ging het om het volgende aantal verlagingen en boetes:

2017 – 186

2018 – 173

2019 – 239 (tot en met 24 september 2019)

In de Uitvoeringsregeling Participatiewet wordt gezegd dat we iedereen gaan betrekken bij het aan het werk komen. Wethouder Maathuis zegt dat er uit het bijstandsbestand inmiddels 1.700 mensen in kaart zijn gebracht en dat nu de overige 1.000 'zorgklanten' ook in kaart worden gebracht. En waar mogelijk deze groep richting werk wordt begeleid.

3. Wat zijn de verwachtingen ten aanzien van deze groep van 1000 'zorgklanten'? Gaat dit leiden tot minder mensen in de bijstand? Op welke termijn verwacht het college resultaten?

Wij zijn in september 2019 gestart met het spreken van deze groep. Vooraf hebben we een pilot met 36 uitkeringsgerechtigden uit deze groep uitgevoerd. Dit had onder andere tot resultaat dat 3 van hen naar parttime werk konden worden geleid, 2 uitkeringen beëindigd werden en 12 mensen een actiever leven (door vrijwilligerswerk) zijn gaan leiden na het gesprek, dan dat voorheen mogelijk leek.

Van tevoren is niet te zeggen of deze resultaten lineair doorgetrokken kunnen worden naar alle 1000 'zorgklanten'.

Wij verwachten dat in het laatste kwartaal van 2019 de resultaten geleidelijk zichtbaar worden.

Verder lezen wij in de Tubantia van 6 september 2019 'het artikel 'Veroordeling bijstandsfraude waarbij wordt vermeld dat een inwoner van Almelo onrechtmatig een bijstandsuitkering ontvangen heeft. Wethouder Maathuis heeft eerder dit jaar aangekondigd dat er een onderzoek komt naar alle bijstandsgerechtigden in Almelo of zij een rechtmatige uitkering ontvangen.

VVD-fractie vindt dat:

- *Bijstand is bedoeld voor mensen die dit echt nodig hebben (niet kunnen werken en geen bezittingen hebben).*
- *Zero tolerance t.a.v. fraude.*
- *Een onterecht uitgekeerde uitkering wordt teruggevorderd.*

En hebben daarover de volgende vraag:

4. Is er al in kaart gebracht wie wel/geen recht heeft op een bijstandsuitkering? Zo ja, zijn hier al resultaten op te melden? Zo nee, op welke termijn wordt raad hierover geïnformeerd.

De controle van uitkeringen op rechtmatigheid is een doorlopend dynamisch proces. Bij aanvragen en bij de periodieke controles wordt er voortdurend gekeken of een alleenstaande of een gezin wel of geen recht heeft. Bovenop het reguliere controleproces voeren wij met enige regelmaat zogenaamde themacontroles uit. Een van deze themacontroles is het onderzoek naar het bezit van, niet gemeld, vermogen in het buitenland. In deze themacontrole willen wij alle uitkeringsgerechtigden, ongeacht hun afkomst, op dit punt tegen het licht houden. Wij zijn in juni 2019 gestart met de controle van de eerste 250 uitkeringsgerechtigden. Voorlopig resultaat hiervan is dat er 6 uitkeringen zijn beëindigd omdat er niet voldaan werd aan de inlichtingenplicht. Verder zijn er 12 uitkeringsdossiers overgedragen naar het International bureau Fraude-informatie voor een zogenaamde Quick scan. Op dit moment is nog niet te zeggen wanneer alle uitkeringsgerechtigden onderzocht kunnen zijn. De resultaten van het onderzoek zullen geleidelijk zichtbaar worden. Wij zullen u van de resultaten in kennis stellen.

En als slot:

5. Wanneer kan de gemeenteraad het gewijzigde voorstel omtrent een brede invoering van Tegenprestatie ("lets doen voor je uitkering") tegemoet zien en wanneer verwacht uw college deze maatregel daadwerkelijk in te voeren?

Wij verwachten de raad in november 2019 een voorstel te kunnen doen. Na besluitvorming in de raad kan direct daarna met de uitvoering worden gestart.

Daarnaast is er voor het laatste kwartaal van 2019 een politiek beraad gepland over de uitvoering van de Participatiewet in brede zin. In de eerste helft van 2020 hopen wij te komen met een evaluatie van de uitvoeringsregeling Participatiewet en het ingezette beleid.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Almelo,
de secretaris,

de burgemeester,